

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTELE :

In Capitala: Pentru 1 an 30 lei; 6 luni 15 lei; 3 luni 8 lei.
 In Districte: " 1 an 36 lei; 6 luni 18 lei; 3 luni 10 lei.
 In străinătate: " 1 an 48 lei; 6 luni 24 lei; 3 luni 12 lei.

Director: D. AUG. LAURIAN

Pentru Abonamente, Anunțuri și Reclame a se adresa:

In Romania: La administrație, Tipografia Stefan Mihăescu, Strada Covaci, Nr. 14 și la corespondenții ziarului din județe.

In Paris: La Société Havas, place de la Bourse, 8.

In Viena: La Heinrich Schalek, I, Wollzeile, 12, Bioul Central de anunțuri pentru Austro-Ungaria.

In Hamburg: La Adolf Steiner, Gänsemarkt, No. 58, Bioul de anunțuri pentru Germania.

ANUNȚURILE :

Linia mică pe pag. IV 30 bani. Reclame pe pagina III-a 2 lei.
 Reclame pe pagina II-a 5 lei. Scrisorile nefrancate se refuză.
 Articoli nepublicați nu se înapoiază.

Pentru inserții și reclame, redația nu este responsabilă.

Prim-Redactor: STEF. C. MICHALESCU.

STIRI TELEGRAFICIE

din ziarele străine.

Berlin, 11 Iunie. Evenimentul zilei este retragerea lui Bennigsen din parlament. Presa-liberală întreagă încercă articoli simpatici, care mai mult sau mai puțin, toate se concentrează în acea concluziune, că e caracteristic pentru situația parlementară devenită acum insuportabilă în toată Germania, dacă un om de talie lui Bennigsen, trebuie să iasă din parlament, cu toate că a fost unul din cel mai moderat și cumpărat membru al parlamentului german. Bennigsen și-a depus mandatul în ambele Camere hanoverane, fără a arăta nici un motiv. Se crede însă, că desbinarea și rezistența în contra conducerilor în chestiunea eclesiastică va fi contribuit în mare parte la luarea acestei decizii.

Berlin, 11 Iunie. Pentru proiectul de lege eclesiastică așezat azi cuvântul numal doi oratori din conservatori, toți cei lații sunt contra. Primul orator în Cameră a fost azi Reichenberger (Olpe); densus a constatat că populația catolică a terrii n'a putut primi proiectul din chestiunea de căt animat de semnificație diverse. Situația de azi, cea atât de insuportabilă, nu mai poate continua, pe către vreme în Prusia se află 10 milioane de catolici. Acum 10 ani s'au facut pentru catolici negații legături, pentru că nu erau să fie facute. Oratorul înainte de toate cere restituirea seminariului de preoți. Apelează la liberali, să contribue la împăcarea religioasă în trei etăți: același regat. Se declară pentru trimiterea proiectului la comisiune.

Din conservatori independent vorbește Zedlitz Neukirch, și vorbește în sensul vederilor guvernului.

Al treilea orator e Windhorst. Densus adresează guvernului întrebarea, dacă proiectul din discuție este un inceput de revisuire a legilor din Maiu, sau serveste numai pentru a îndulci putin pe catolici. Proiectul nu e opera unui bărbat de Stat cu vederi largi, ci a unui gîret comun. Regreță ruperea negocierilor cu Vaticanul; vina pentru aceasta cade în sarcina Prusiei. Dacă catolici vor mai sănătățească din o mie de răni și chiar dacă în fe-care ordă ar muri un catolic, care înzadar ar invoca de pe patul de moarte asistența peotulului, totuși mal bine preferă să mai rabde, de căt să sacrifice unul din drepturile bisericii lor. Un popor nu poate fi stăpânit pentru tot-dată una cu baioneta. Nici proiectul cel nou nu acordă libertatea deplinei ținerii serviciului divin. Astfel, dacă cardinalul Jacobini ar voi să ţină o liturgie, ar depinde de pofta procurorului să fie arestat sau nu. Oratorul termină amenințând pe conservatori, dacă se vor grăbi și vor începe revisuirea. În curând vor vedea el unde împinge tara.

Eugen Richter nu vede în proiectul guvernului nici o unitate fundamentală de idei, se bucură însă că guvernul a rupt relația cu Roma catolică. Pentru cancelar toată politica bisericească stă în a ceda pas cu pas, pentru că trebuie să aibă totuși ceva în rezervă, cu care să căstige Centrul.

Petersburg, 11 Iunie. La sosirea maiestăților lor, adevărată pe la 11 ore și 55 minute se aflau pe peronul garăi reprezentanții autorităților, corpul generalilor, o companie de onoare din regimentul de gardă Pawlow, nobilimea din Petersburg, reprezentanța orașului, mareșalul nobilimii și primarul. Aceștia din urmă îl oferă împăratului pâine și sare pe talere de aur. Împăratul îl se oferă un gigant buchet din partea primarului. Perechia imperială fu întâmpinată înaintea catedralei de către metropolitul Isidor, de aici se duse la biserică Petru-Paul, unde se rugă cătăva timp pe mormântul reșoposului împărat.

Paris, 11 Iunie. Eri s'a ciocnit un tren de pasageri cu alții de marfă în tunelul Batten-Chaumont. Cinci persoane sunt grav contusionate.

Moskva, 11 Iunie. Înainte de plecarea sa de aici, împăratul a chemat comisiunea de incoronare în palatul Petrowski și mulți fiecarui membru în parte în modul cel mai grajios, pentru succesul de care s'a încoronat silintele lor, petrecându-se toate serbarele fără nici o turburare. Ca semn deosebită grăție împăratul le-a permis membrilor, să poarte marca imperială

cu inițialele imperiale în toată viața lor.

Paris, 11 Iunie.

Convențiunile privitoare la căile ferate fac o bună impresiune. Joul interperalează stânga estremă în chestiunea Tonkinului. Consiliul de ministri a instituit o comisiune, care să studieze ce părți din Paris ar fi să se dărime, pentru ca orașul să se mai largiască și săracimea să aibă de lucru.

Londra, 11 Iunie. Guvernul a decis, să se trimiță în timpul cel mai scurt cinci corabii cu irigate în apele chineză.

A se vedea ultime scrisori pe pag. III-a.

București, 2 Iunie.

Există o față—și poate de cea mai mare însemnatate—sub care nu s'a studiat încă cestiunea revisuirii.

E aspectul economic sub care foioasele reforme nu s'au privit până azi.

Cum se leagă principiile eligibilității cu starea de prosperitate materială, la noi anume și foarte ușor de înțeles, cu toată imensa distanță ce, la prima vedere, s'ar părea că desparte articolele unei legi electorale de ceea ce produce o națiune sub raportul material.

Relația insă, între gospodăria națională și politica ei, e mai directă și mai decisivă în adevăr de căt s'ar putea crede, și în deosebi pentru casul acesta electoral.

Nu descoperim nimic nou, dacă vom spune, ceea ce noi în parte am repetat adesea în coloanele acestui ziar, că *funcționarismul* a devenit astăzi una din plăgile cele mai durerioase ale stării noastre sociale.

Întrebări numai pe ministrul, pe secretarul ofiților, pe toți sateliții lor mai influenți, pe toți amicii și favoriții acestora, dacă nu trebuie să consacre aproape zilnic o parte din timpul lor, pentru ca să asculte vocea, umilită și plângătoare, a solicitatorilor de funcții!

Căți de acestia nu importunează și nu asaltează cabinetele bieților miniștri!

Dacă s'ar ține de curiositatea o statistică exactă de toti cei ce se prezintă pe la dregătorii, ca să ceară „o pâine”, sau să mai măriască „pita” ce nu le ajunge „pentru greaia familiei de care sunt impovărați”, —numărul acestora ne-ar face de sigur să ne luăm de gânduri, și să ne decidă să cauta cu tot dinadinsul un mijloc, că mai practic și mai energetic, de-a punere capăt acestui proletariat politic care poate deveni în curind, deoarece crescend în proporție, ingrijitoare de astăzi, un element foarte periculos pentru ordinea și prosperitatea noastră publică.

Pe lângă trebuințele reale ale Statului, n'a fost oare aceasta înguesită de postulant pe la scările ministrilor unul din cele mai puternice motive pentru crearea atâtător funcțiuni și diurne, cat cu greu mai poate înspete dăhulatul nostru buget?

Fără indoială. Cererile nenumărate și de-o stăruință adesea neinvinsă ale celor ce alergă și aleargă ca să și asigure existența în banul public, pentru cine scie ce serviciu în schimb, au impins necontenit guvernele la inventiunea atâtă de spornică a milii și milii de slujbe și slujboșare, fără să poată îndestulă însă pe toți de teapa acesta, pe toți cățășteaptă încă cu duiumul pe din afară, ca, la imprejurare, sau la milostivirea esențială sale ministrului, să se împărtășească și el —

cum zice d. Millo — din postul sfintului buget.

Minister care să resiste acestui norocit curent nu s'a dovedit până astăzi.

Lucrul pare a fi însă aproape imposibil de înălțat, în situația în care ne aflăm.

Fără a mai considera slabiciunea de inger a oamenilor noștri de Stat cari, ne-gândind la consecințe, se induiosează ușor la o jalfă scrisă cu lacrimi fierbinți, sau însoțită de vre-un pitic de recomandare, — fără a mai lăua însă în seamă simțul de filantropie politică al ministrilor, vine condiția deplorabilă în cari se găsesc el sub cicioanirea neintreruptă a mandatarilor trimiși de faimoasele noastre colegii cari se lasă și influențate, moral sau imoral, ca la rîndul lor să exerce asupra guvernului, prin cei ce le-au dat glasul în Cameră, o influență de răspălată în favoruri și funcții!

Când găsirea unei pâini devine dar o cestiune atât de simplă, ca cunoașterea unui deputat, ca intervenirea unui alegător cu vază, ca triptagiul în alegător, — atunci meseria aceasta, de-a devine *om de alegători*, ca să te faci apoi funcționar, fără nici un studiu, fără nici o garanție, fără nici o preparație, nu devine oare un mijloc de desugest pentru munca reală și productivă?

Când legea electorală de astăzi este așa croită, că fiecare deputat costă, în echivalent politic, căteva zile de permute, de numiri sau favoruri, — nu este oare clar că această lege împinge la *funcționarism*, iar funcționarismul la o scădere a muncii, și prin urmare a producției, a inavuturii naționale?...

In loc să mergem decăt înainte cu lărgirea cercurilor de activitate sociale, cu lupta în adevăr fecundă pe terenul industriei, al meserilor, al artelor, la noi se crează și prosperitate, pirul acestor câmpuri de avuții: proletariatul politic, născut, dezvoltat și întreținut de actualul sistem electoral.

Modul nostru de-a cerceta voința națiunii încurajiază prin urmare ceea ce noi am numit *industria politică*, și aceasta face o concurență omoritoare adevăratelor industriei.

Să nu uităm pe lângă acestea că ginta noastră se trage din neamul acelor strămoși măndri cari consideră nevoie și meseriele ca o desonoare pentru un om liber, și că, prin efect poate de moștenire, noi am remas credincioși idei că e mai nobil să fiu conțopist și să portu condeul după ureche, având adesea pântecele lipit de spate, de căt să înțelegi ciocanul de coadă ca să supul fierul, sau să învețe un meșteșug cu care să te hrănești din belșug și în tihna, fără spaimă nenorocitului funcționar c'o cădea guvernul și o rămânea iară la voia întămplării, ca pasarea cerului fără capătău.

La această predispoziție oarecum strămoșească, la aplecarea vădită a rasei noastre către indolență, către „pica pară să te imbuc”, — putină atracție trebuia să mai adăgăm spre o existență fără preparație și fără muncă, cum este la noi funcționarismul, pentru că el să prindă rădăcini puternice, pentru că să aducem în sfera proletariatului politic o sumă ingrijitoare de cetățeni, și el să lase astfel industria, meserile și comerciul în măinele străinilor: o ade-

vărată desertare națională din arena economică, care nu ne poate duce decât la starea de iloț, în propria noastră țară!

Când deputatul nu va mai datora insă mandatul său nici guvernului, nici samsarilor de voturi, el nu va fi silit să intrevieze zilnic pentru postulant din provincie; va fi apoi mai liber pe acțiunea lui, pe atitudinea sa față cu guvernul, și administrația se va ameliora de sigur, ministrul fiind mai sever controlat.

Azăi deputatul n'are curajul să interpelez pe guvern pentru administrația județului, pentru că, dacă rea este, el, deputatul, a făcut-o astfel, oamenii lui sunt în fruntea administrației și al cătorva alegători ce duc masele la vot.

Când industria votului va inceta insă, printre modificare norocita a legii electorale, atunci va osteia și funcționarismul de favor sau influență, și postulantii cari nu vor avea merite reale pentru viața publică, nemai putând căpăta o pâine de la Stat numai prin triptagiul electoral, vor fi siliți să și caute aiurea o existență, vor trinbi să muncească în alte ramuri de activitate, guvernul nu va mai fi silit să inventeze la posturi, ca să le umple cu cei recomandanți de aleși sau alegători, și o derivare norocita se va face astfel în profitul producției naționale.

Nu puține motive milităză dar în favoarea reformei ce-am cerut, și pe care o susținem ca ceva măntuitor.

CRONICA ZILEI

M. S. Regele a primit, prin d. baron de Saurma-Ikletsch, o scrisoare din partea regelui Bavariei, prin care I se notifică căsătoria principesei Isabela de Bavaria cu principelul Thoma de Savoia.

M. S. Regele a inspectat a-lătă-ierii regimentul 8 de linie și batalionul 2 de vânători, cantonate pe câmpul Cotroceni, flind însoțit la această inspecție de d. adjutanț colonel Greceanu.

Tot a-lătă-ier, M. Sa a primit din nou la palatul de la Cotroceni, pe d. general belgian de Brailmont, cu care a bine voit a se întreține mai mult timp.

D. D. Sturdza, ministrul trebilor din afară a lucrat ieri cu M. S. Regele.

Aflăm cu plăcere, că pentru serbarea de la Iași merge și d. baron de Ring, ministrul plenipotențiar francă, împreună cu Diesbach, primul său secretar.

D. General G. Anghelescu, comandanțul corpului I de armată se află în București, de unde va pleca la postul său.

Societatea studentilor de medicină va fi reprezentată la serberea națională din Iași, prin o delegație de 5 membri.

Cu ocazia inaugurării statului lui Stefan cel Mare, direcția generală a căilor ferate a dispus circulația unui tren de petrecere între București-Iași și înăpoi cu preluarea la Iași.

Plecarea acestui tren din București va fi în ziua de 4 curent la ora 5 și 35 minute dimineață și sosirea la Iași în acea zi, la 9 ore și 10 minute seara.

Biletele se dau la toate stațiunile căilor ferate române pentru toate trenurile azi și mâine, iar la stațiunile de pe linia Lemberg-Cernăuți-Iași, ele se vând azi, mâine și poi-mâne.

Pentru intoarcere, aceleși bilete sunt alabile pentru ori ce tren, în zilele de 5, 6 și 7 ale curentei.

Armamentul pentru bateriile de coastă și a sosit în cea mai mare parte, ele nu se vor rutea înființându-însă în tâma aceasta, după cum se vorbea, din cauză că mai surt de facut lucruri importante pentru organizația acestei noi ramuri de artlerie în Armata noastră.

Examenele la seminarul Nifon au început ieri; delegații ministerului instruc-

țiunie sunt d-nii profesori dr. B. Constantinescu și N. Chirilov.

D. M. Demetrian directorele prefecturei de Ilfov, e însărcinat cu gerarea luncrărilor acelei prefecturi, în timpul absenței d-lui prefect C. Crețeanu, care a obținut un concediu pentru căutarea sănătății.

Programa generală de zilele, orele și studiile respective pentru examenele scolare, e publicată în Monitorul oficial de azi.

Prin Monitorul de azi s'a decretat creditul de 40,000 lei pentru cheltuielile sănbărei de la Iași, și s'a autorizat consiliile generale ale județelor Putna, Roman și Tutova ase ocupă în sesiunea de la 10 curent și cu cestiunile anume arătate acum.

Tribunalul de Covurlui, sect. II, în sedința sa de alături a declarat în majoritate, că nu poate intra în judecarea procesului intentat prefectului pentru îngerință electorală, de oarecă Completul nu se vede sesizat de o acțiune în regulă, fiind că unul din subscritorii reclamației nu avea calitatea de alegtor, iar astfel a declarat că nu a iscălit petiția.

Am aflat că procesul omoritorilor lui Toma Volli, bancherul dela Sf. George, se va judeca de curtea jurilor în ziua de 7 Iunie, curenț, și că acuzația se va sustine de d. procuror general Ciru E. conomu.

DIN AFARA

Din Austria.

Preșa vienesă face mare sgomot pentru hotărirea ce manifestă de către-vătău timp cabinetul Taaffe, de-a descentraliza administrația cailor ferate de stat austriace și de-a înființa două filiale, una în Praga (Boemia) și alta în Lemberg (Galiția), cari să conducă linile cari se găsesc pe acele teritorii.

Preșa nemțească vinează vede, cu drept cuvânt, în această măsură proiectată o nouă și determinantă conceziune făcută federalismului, precum și primul atentat săvîrșit în scopul de-a decapitaliza Viena și de-a-lăua rând, pe rând, ceea-ce a constituit până acum forța ei în monarhie.

Cestiunie i s'a dat o importanță astăzi de mare, în căt's'a interpelat supra ei în consiliul comună și s'a discutat cu multă seriositate și în ministerul de răsboiu. Foile nemțestii au exploataz în deosebită preocupare pe cără le-ar putea avea acest din urmă în contra unei descentralizări, care ar face cu neputință mobilisarea grabnică și concentrarea dorită a armatelor în timp de răsboiu. Un moment s'a vorbit chiar, că ministrul de răsboiu, Bylandt Reithd, ar fi făcut chestie de demisiune din această afacere, în contra căreia s'ar fi rostit categoric.

Aceste sgomote se dovedesc însă ca foarte esagerate. Ministerul de răsboiu vineze a răspuns că nu poate admite în adevăr o decentralizare radicală a liniilor ferate, până la un grad însă ea este legitimă și nu poate intra nimic strică. Astfel se stie bunicără că ceea mai strănică și mai exactă mobilitate a fost a armatei germane în lunile Iulie și August ale anului 1870, și cu toate acestea pe aceea vreme

drumurile de fier germane erau conduse cu din cinci centre deosebite, și de atunci în coace centralizarea liniilor ferate germane nu a făcut nicăi un pas.

Există semne numeroase deci, că această nouă victorie a federalismului în Austria nu va întimpina nici o impotrivire serioasă și se va realiza, în năcasul ori căror opiniile contrarii a le centraliștilor nemți.

Din Franția.

Din Tonkin nu a sosit de către-vătău nici o veste. Faptul se explică prin aceea, că e interrupția comunicării telegrafice. Cablul care mijlocia această comunicare trecea prin golful de Bengal. Cine l'a putut oare rupe? Franțești, cari de către-vătău timp se așteaptă la orice de la Englezii, cred că acestea sunt urzitorii... Astăzi deșeșele telegrafice din Tonkin—până la repararea cablului franco—trebuie să treacă prin Birma. Englezescă sau prin teritoriile asiatici rusescii, ceea ce priniuiește o întărire de cel puțin patru zile.

În acestea preparațiunile de răsboiu ale Francei urmează pe o scară întinsă. În toate porturile domnește o activitate febrilă: în Toulon are să se intrunească întregul corp de armată al marinei, care pleacă în Tonkin.

Astfel Francea va dispune în curînd în Măriile Chinezee de cea mai strălucitoare flotă ce a văzut vre-o dată Orientul.

Nenorocita soție a comandanțului franco Berthe de Villers se pornește pe drum spre Tonkin, cu scopul de a-și îngrijii soțul despre care auzise că e greu rănit. În Marsilia aflată însă că e mort.

In răsboiu din Tonking le dă Francezilor mult de lucru să numita bandiera neagră, despre care se credea până acum că e compusă din soldați chinezi străvestiți. Un ofițer superior francez rectifică într-un ziar din Paris această vedere greșită. El spune, că bandiera neagră se compune din fel de fel de delincuenți și criminali, cărora le-a devenit cu neputință existența în vreo societate. Într-ei se găsesc un mare număr de Europeani și mai vîrstos Francezi, precum ofițeri de gradății, marinari congediați, etc. Aceste adunături, cari în timp de pace se ocupă cu contrabanda, iar acum se bat în serviciul împăratului de Annam, care le plătește bine, nu sunt înarmate cu lănci și săgeți — precum se credea — ci cu arme moderne și sunt de-o rară îndrăsneală. Ele vor priniu dară Francezilor — după părere ofițerului superior — dificultăți însemnante, și pentru a-le face inofensive vor trebui cu totul nimicite.

Între Franția și Anglia s'a ivit un nou conflict diplomatic. Causa sunt miciile insule Ecrehous de lângă insulele Jersey. Aceste insule de și se găsesc în vecinătate imediată de Franția, și aparțină însă de multă vreme, cel puțin de fapt, insuierelor englezesci Jersey. — Acum de curînd însă un comandant franco de corabie a debătar pe ele și a început să pescauă — Locuitorii din Jersey au protestat, comandanțul franco însă le-a răspuns că insulile Ecrehous sunt neutrale și că poate dar oră cine pescui pe dinsele.

— Este fica contesei de Brivade... în curînd are să se căsătoriască.
— Cu cine? întrebă Blanca cu vocea tremurătoare.
— Cu d... de... nu mai știu... Este referendar la curtea de compturi... foarte bogat și cu viitor, după cum spune tata.

Blanca suspină. O roșăță arzătoare î se urcă pe frunte și, aplecându-și ochii strălucitori de bucurie, se inclină pe pupitrul de rugăciune și părăsește într-o liniște solemnă.

Conțele, chiar a două zi după căsătorie, se dusește să se instaleze în Canalheilles. Primăvara revine, aruncându-și mantaua ei verde asupra cămpilor și pădurilor. Liliacul inflorescă, imblăsimănd aerul cu parfumul lui delicat; răsările, cu ramurile lor rătăunde semeneau cu niște buchete enorme. Și, în grădină, merii albi de florii păreau că au conservat zăpada iernii pe ramurile lor (nodoroase).

— Este prima deșteptare a naturii, și se dă în amăraciunea neasteptată, necunoșcută, și se urcă spre buze. Indreptă o privire indelungată spre încântătoarea peche, și, luând din port-monnaie o piesă de aur, o lăsa să cază în cutie.

— Mulțumesc, doamnă, zise Séverac, care nu bănuia pe drău de Cygne sub vîlurile ei negre.
— Si, ducându-și tovarășa printre rândurile de scaune și continuă strângerea banilor.

— Lăi recunoscut? murmură Madelenă Merlot la urechia prietenă sale; este d. Séverac, aghiotantul contelui.
— Si fata aceea?, zise, după o mică tacere, d-ra de Cygne.

Afacerile a ajuns în desbaterea Camerei comunelor din Londra și lordul Granville deși n'a dat încă un răspuns definitiv, a asigurat însă pe deputații englezi, că insulele Ecrehous nu pot fi nici neutrale — căci atunci ar devine cu timpul un asil al criminalilor — nici franceze, căci Francezii le-ar fortifica, și că din cauza aceasta trebuie să rămăne englezesci.

Ce vor zice însă Francezii?

STRAINII DESPRE STAREA NOASTRĂ ECONOMICĂ

Corespondentul din București al lui Pester Lloyd, ieș act de bilanț nostru comercial pentru anul 1881, care prezintă valoarea importului nostru cu 2,747 milioane franci, iar cea a exportului numai cu 206, 5 milioane. — În anul 1880 importul fusese de 259. 3 milioane, iar exportul de 218. 9 milioane. Va să zică, pasivul în bilanțul nostru comercial crește pe an ce merge într-un chip ingrijitor.

Corespondentul lui "Pester Lloyd" își explică aceasta decadența: prin luxul cel mare ce domnește la noi în față și în a două linie prin chețuile reclamate tocmai în acest timp de reformele în armată. Nici într'un cas nu poate însă admite tabourile zimbătoare ce face asupra stării economice a României ziarul "România", care ca să se măngăie ia de exemplu Anglia, a cărei bilanț comercial încă prezintă în fiecare an un pasiv.

"Ofricioasele românești" își explică aceasta decadența: prin luxul cel mare ce domnește la noi în față și în a două linie prin chețuile reclamate tocmai în acest timp de reformele în armată. Nici într'un cas nu poate însă admite tabourile zimbătoare ce face asupra stării economice a României ziarul "România", care ca să se măngăie ia de exemplu Anglia, a cărei bilanț comercial încă prezintă în fiecare an un pasiv.

Corespondentul loial streine găsește această situație ca primejdioasă. Cum trebuie să o găsim oare noi.

DIN BUCOVINA

Din Cuciumare, districtul Cernăuților, se învestește un mare dar pustiitor fenomen al naturei.

In urma ploilor din urmă un deal, situat în mijlocul unui seg, început să se surpe. Doar zeci de case au fost păstrate acoperite în pămînt. Peste 50 sunt pe cale a le urma. — Dealul e crăpat într-o întindere de peste 1200 metri patrati.

Poporațiunea e cuprinsă de-o mare panică.

COPURILE LEGIUITOARE

Senatul și-a început sedința de ieri prin o discuție pentru fixarea numărului membrilor comisiunii ce urmează să alegă pentru revizuirea constituției, și în cele din urmă adoptă numărul de 11, propus și d. Lerescu.

Inainte de a se proceda la alegerea aceselor comisiuni, se votează creditul de 105,000 lei pentru trebuințele serviciului sănătății militare, și altul de 98,000 lei, pentru restaurarea catedralei din Iași.

Se alege apoi sus zisa comisiune, cu acest rezultat: d-nii principale D. Gr. Ghica, Gr. M. Sturza, V. Borescu, N. Fleva, dr. Fotino, Mortzun, Alcaz, Gr.

Cantacuzino, Polizu-Mișușescu, Dim. Ioan și Giuvara.

După proclamarea acestui rezultat de către președinte, d. Bădescu cere ca sesiunea să se amâne până la finele lui Octombrie.

D. prim-ministru e de părere ca ea să se amâne numai până la 1 Octombrie, iar d. Fleva, până la 15.

In fine se admite acest ultim termen.

De măne dar, Senatul se închide și se va redeschide tocmai la 15 Octombrie. Comisia aleasă însă pentru elaborarea proiectului de revizuirea constituției, e obligată a pregăti lucrarea sa cel mult până la 1 Octombrie viitor.

rea principalelor Molova și țara Muntenescă, se va acorda în 1888.

B. In privința premiilor, Năsturel-Herăcău" de sub N. 1 și 4 se pune în cunoștință publicului următoarele dispoziții din condițiile reposului intru fericire C. Năsturel-Herescu:

B. Premie pentru opere publicate.

In tot anul, societatea Academica Română va avea o premie, din venitul fondului Năsturel, o carte tipărită, originală, în limba română, care se va publica de către societatea cea mai bună publicație apărută în cursul anului.

"Acstea premie vor fi de două specii:
1. In trei ani consecutivi, id' rindul, se va decerne către un premiu de 4000 lei n. Patru mil lei minimum, la ceg, mai bună carte apărută în cursul anului respectiv;

"2. Iar in patrulea an, se va decerne către un premiu fix de lei 12,000, care se va numi „marele premiu Năsturel“, operă care se va fi judecat ca publicație de căpetenie ce va fi apărută în cursul celor patru ani precedenți. Acest premiu nu se va decerne unei lucrări, care va fi obținut deja unul dintre premiile anuale, de cat defalcând „dintr-ensul valoare premiului precedent.“

"Operele care se vor recomenda cu această a două serie de premie, vor trăta cu preferință despre materiale următoare:

"a. Scrieri serioase de istorie și științe accesoriile ale istoriei, preferindu-se cele atingătoare de istoria țărilor române.

"b. Scrieri de religiune ortodoxă, de morală practică și de filozofie.

"c. Scrieri de științe politice și de economia socială;

"d. Tractate originale despre științe exacte;

"e. Scrieri encyclopédice, precum: dicționare de istorie și geografie, în care să intre și istoria și geografia României;

"Dicționare generale sau partiale de științe exacte, de arte și meserii, de administrație și jurisprudență, și alte asemenea lucrări utile și bine întocmite.

"f. Cărți didactice de o valoare însemnată ca metodă și ca cuprinz.

"g. Dictionare limbistice în limba românească, mai ales pentru limbile antice și orientale, adică limba latină, engleză, sanscrită, ebraică, arabă, turcă, slavonă vechi și altele;

"h. Publicații și lucrări artistice de o valoare serioasă, adică relative la artile plastice, arhitectură, pictură, gravură și chiar opere musicale serioase,

"i. Pe cari aceste toate societatea Academică Română le va putea aprecia atunci cand și va intinde activitatea ei și asupra tuturor materialelor de Belle Arte;

"j. Scrieri de pură literatură română, în prosă și în versuri, precum poeme, drame, și comedii serioase, — mai ales subiecte naționale, — și oră ce alte opere de înaltă literatură. Acestea mai cu seamă aș dori să se acorde „Marele Premiu Năsturel“ când vor fi judecate ca având un merit cu totul superior, spre a se da astfel o incurajare mai puternică dezvoltării literaturii naționale."

La acestea se mai adaugă următoarele dispoziții luate de Academia:

1. La concursul acestor premii se pot prezenta și opere prenopte în nouă ediție, care vor fi repărtite în cursul anului, de autori în viață.

2. După cuprinderea chiar a testamentului, traducările din limbi străine sunt

umpă de orgoliu, gândindu-se la susținerea grădinăriului de flori, un olandez disprejuritor care nu ceda în cadră.

— Da că d-na contesa nu se teme să ude pe picioare, voi avea onoarea să arăt o varietate de legume din cele mai curioase... Sunt legume din cele mai mari cunoscute: o creație a reposului d-nu conte, tatăl generalului... Un adeverat amator, și care era curios de spețe noi...

— Ai fost în serviciul tatălui bărbatului meu? întrebă Sarah cu bunătate.

— Da, d-na contesa, sub ordinile reșpozabilului meu părinte. Grădinări la Canalheilles. Primăvara revine în tătărașă, bunul om cu măndrie; strămoșul meu a păzit castelul în timpul Revoluției... O bună moșie, d-na contesa.

Avam aci cele mai bune locuri de vînătoare din imprejurimile de la Fontenebleau. De la Thomery vine să ne căeară altoaie... oh! e bine cunoscut strugurele de la Canalheilles....

Tot mergend, bătrânușul culegea flori din jurul brasidelor sale și compunea un buchet frumos. L-legă cu un fir de iarbă, și oferindu'l tinerii femei suzirend:

— N'avem aci flori de cele rare ca în serre, dar iată unele cari tot așa

S

excluse de la concurs; se va face însă excepție pentru acelle traducutii de o-puri strâine clasice, cari:

a) său prin dificultățile invinse ale unei perfecte reproduceri în versuri românesc, vor constitui adevărate opuri literare ale limbii române;

b) său prin anexarea de elucidări și de note științifice, cu totul proprie traducatorului, și vor fi însumăt meritele unor lucrări originale în limba română.

3.) cărțile premiate de Academia Română din alte fonduri ale sale său cele tipărite cu inițiativa și cu spesele ei, nu pot intra în concursul premiul Năsturel din seria B.

4). Premiile Năsturel din seria B. se pot acorda nu numai unor opuri complete, ci și părții unui op tipărit în cursul anului, cu condiția însă, ca această parte să fie de valoarea și de întinderea unui volum și nu de ale unei simple fascioare, (minimum 400 pag. format în 8° garmond).

5). Premiarea unei părți a unui op la un concurs anual nu impiedică premiarea unei alte părți a același op la un concurs posterior.

6). Opurile anonime și pseudonime vor putea fi admise la concursul cărților tipărite, iar autori lor, spre a primi premiile acordate, vor trebui să justifice proprietatea lor.

DIN JUDEȚE

Jaful de la Ungureni. — „Gazeta de Bacău” continuă să publice acte privitoare la exploatarea selbatică a tărânilor de la Ungureni. — Despre rezultatul primei sale alarme, iată ce ne spune:

„D. ministru de finanțe, proprietarul Ungurenilor, a doua zi după publicarea nelegitimită ce se comit la moșia d-sale, a și venit la Bacău. D-sa impreună cu d. prefect, ruda d-sale, a plecat la Ungureni. Acolo a luat în cercetare pe săteni, și d. prefect i-a amenințat cu pușcăria.

Căță-va din săteni scăpând, ați venit la Bacău și să trimisi M. Sale Regelui o jalbă. Ea s-a expedită cu recipisa postei No. 31 din 22 Maiu.”

Stăm de minune cu respectul de legătură și cu dragostea de tărâni!

Desvălirea statutului lui Stefan cel Mare.

Cetim în „Pactul Social” din Iași: Județul Suceava va trimite pentru ziua de 25 Iunie o deputație cu un steg al județului ce va purta două cordoane cu inscripția:

Baia. 1467. Decembrie 14.

Marina română va fi și ea reprezentată la serbarea inaugurației statutului. Un detasament de marinari va sosi în curând în orașul nostru sub comanda unui ofițer de vas.

Alalta-ierii a sosit în orașul nostru muzica regimentului de dorobanți din Roman. Azi său măine trebuie să soacească și muzicele militare din Huși și Botoșani. De asemenea se spune că vor mai sosi bandele de muzici ale roșiorilor, vînătorilor și ale altor regimenter.

Bandele cari se află deja în Iași, își urmează studiile sub direcția distinsului capelmaistru Hübisch.

Contesa surise. Omagiu naiv al acestui bătrân servitor îl introduce în inimă o seninătate plăcută. Se simți inconjurată de afecțiune și de respect. I se păr că era într-o poziție de neinvins, solidă și puternică, ca o teneură castelană în mijlocul vasalilor. Ea care, de la moartea mamei sale adoptive, trăise ca pasărea pe ramură, necontentă petrecând, și depărându-se la primul capriciu, găsi o plăcere delicioasă când se văzu în posesiunea unei poziții tarî și stabile. Se simți odihnătă. „Să zise că nimic n'poate impiedica d'ătrăi d'acum înainte liniștită și fericită în acel domen nemărginit. Să, pîntru să, cucerită de incantarea acestui naturi admirabile, o pace profundă o coprinse. Amortită de soare, între spălierile cari concentrau căldura, îmbătată de aer, simți una din satisfacțiunile materiale cele mai dulci din căte simțise vr'o-dată.

Voca veselă a contelui o scoase din acest fel de somnolescă.

— El bine scumpa mea, iată-te în conferință cu Jean... E un om cum se cade care se pricepe a face să crească niște legume care se topesc ca bonboanele. Să tu bătrâne galant, ai împodobit cu flori pe contesa după cum văz, urmă generalul intorcându-se spre grădină... Aceasta și era datoria, scumpul mău... „Tî vei trămite nepoatele la castel după dejun. Contesa le va vedea cu placere... Căci acest ștranger este tață mare, scumpa mea.... Aceasta nu mă întineresc... ne-am juca impreună altă-dată... și nu e mai mare de căt mine cu mai mult de două trei ani...

Județul Roman a luat dispoziția de a face un steag tricolor în mijlocul cărula va fi scris:

Scheia. — 1486.

ear în jos desenate două snopuri încrucișate, unul reprezentând inul, precum din vechime se recunoaște a fi marca adevărată a județului Roman, iar nu simplu trei fire de grâu precum este infășată astăzi.

Se stie din istorie că la anul 1486, Stefan cel-Mare în satul Scheia a băut pe Croitorul rebel, care venise din Transilvania cu ajutor unguresc spre a-l devora.

Acest drapel comemorativ, va fi adus în orașul nostru de o delegație de tărani din comuna Scheia.

SITUATIA NOASTRA ECONOMICA

„Voința Muncitorului”, foaie democratică care apare de câteva timp în capitală, dă în numărul ei mai nou un dureros tipărit de alarmă asupra stării economice nenorocite în care ne găsim. Să ascultăm ce zice și să ne gândim ce este de făcut:

„...Prinț-o draconică convenție, încheiată cu neșătoasa noastră vecină Austria, cismăria română a rămas în stare de miniatură. Înăuntrul Pollak trebuie pentru a deveni schelet.

„În toată capitala abia avem două ateliere românești de croitorie, concurate și acestea până la mediuva de magasinele străine:

„Duo! ceasornicar! român la 200,000 locuitori;

„Duo! tapiter! român la același număr de populație;

„Cojoacăria dispărută;

„Tabăcaria d'asemenea;

„Dulgeria și zidăria în mare parte pe mâini străine;

„Micul și marele comerțu pe mâini străine;

„Agricultura în prada celor mai speculați fanariotă.

„În toate și în total streinilor le-am lăsat câmp liber și ne-ău desmoștenit.

„Ceea ce nu a devenit proprietate străină, este advocatura. Ca măine vom vedea droaie de licențiat, percuțian, și poate că vom avea durerea d'ă vedea și magistratura pe mâinile acestor omizi. Cu toate că la tribunalul comercial sunt deja evrei cari de și nu sunt avocați și să fac afaceri de advocatură.

„Simțul de naționalitate, acest prețios tesaur al unei națiuni, a devenit așa de rece în săngele neamului nostru în căne este indoios a crede, că vom recuceri aceia ce am pierdut până acum din domeniul nostru național.

„Începutul căderii industriei române nu s'a putut manifesta fără asistență noastră.

„Ziarele conduse de oameni cu simț românesc au dat alarmă la timp; aii îndemnat pe toți Românii să-și procure cele trebuințioase lor numai de la Români și așa face treblele Români prin Români, pentru a stigmatiza pe strenie.

„Esele de solidaritate văzută în putințe.

„S'a întinut un congres la Iași în scop relativ. În putințe cuvințe el fu numai o petrecere de toamnă.

„Industria noastră, atât căt o aveam până ieri alătării, a trecut în posesiunea neromânilor. Lăzările în mare număr retrăgându-se au devenit aceea ce muncind n'ar fi devenit.

„Prin urmare în lupta economică suntem învinși.”

ARENA ZIARELOR

„Românul” combată acel punct de vedere al opoziției, că constituția nu se poate revisui, deoarece ce ar fi un pact definitiv între țară și Dinastie.

Ori ce constituție, ca ori ce pact, — zice „Românul” — se poate modifica. A contesta aceasta însemnează a păcătui în contra bunului simț. — Avem însă exemple hotărîtoare chiar în noi în țară.

Inadevar, prin cătă imprejurări, atât exterioră cît și interioră, n'a trecut România de la 1866 încoace!

La 1866, România era un principat cu puțină vază în lume și cel care este astăzi în capul națiunii române era un principiu vasal.

Aceste urme de slăbiciune sunt său sters; voința Românilor s'a înplinit. Tără a devenit Regatul român de astăzi, cunoscut de lumea întreagă. Principele vasal de o-dinioară, merge cu fruntea sus principie vasal.

Dacă Constituția din 1866 ar fi un pact definitiv încheiat între Națiune și Dinastie, după cum pretinde opoziție, ar urma că și proclamarea Regatului să fie lipsită de orice legalitate.

Mai curios este ca aceleasi persoane care astăzi consideră Constituția ca ceva definitiv și care nu se mai poate schimba în veciul vecilor, adi votat, acum acum cătă-vă an, modificarea articolelor 7 și 11 ale aceleiasi Constituții.

Dacă pactul nostru fundamental și definitiv, cum d'ău admis schimbarea lui cu ocazia impărtășirii Ebreilor?

Dacă n'a fost definitiv eră, de ce n'ar fi tot astfel și astăzi.

„Românul” încheie esprimându-și părerile că opoziția nu este astăzi nerevizionistă de cătă din cauza că nu vrea ca revisuirea să se facă de partida liberală.

* * * Senatul a credut de cuviință, zice „Binele Public”, ca înainte de a declara vacante colegiele celor 12 senatori ai opoziției, să pue pe cinea sa să-i mai insulte în lipsă.

Cu acest rol a fost însărcinat d-l Vasile Boerescu, care în tot-d'aua de când a început cariera sa politică, pe rind a insultat pe toți oamenii de convicție, și pe rind a slujit sub toate regimurile.

In aplaștele partiale și oficioase ale majorității, acest cameleon politic, acest călușar pururea guvernamental, a criticat și calomniat pe toți bărbatii de stat ai opoziției care au contestat legalitatea simulacrelor de parlamente.

Asemenea sarcină penibilă, trebuie să o mărturisim, n'a îndrăsnit s'ia în rugă de convicție. Trebuia să vie un om care a abjurat la toate credințele și care a imbrățișat toate religiunile politice, pentru că să arunce fără rușine cu pietre în contra celor cari nu aveau nici putință de a se apăra.

Renegatul care își schimbă credințele tot-d'aua este mai catolic de cătă Papa. Si d-l Boerescu ne-a dat dovada cea mai tristă despre cum stie să slujească pe noul stăpân, cu mai mult zel și cu mai multă orbire de cătă, însă și cetașil Brătianu.

Domnul Brătianu e resbunat acum

și se poate îngrijii de un portofoliu pentru cersitorul senatorial.

STIRI MARUNTE

Capitala republicii Chili din America de meiază se poate lauda, ca cea dă-nău care introduce luminarea strădelor sale cu lumină electrică.

Parisul are actualmente 2,300,000 locuitori, cari locuiesc în 76,000 de case

Ministraungesci sunt ca corbi: ori unde miroasă a descompunere se văd și ei. — Astfel ministerul de culte Trefort a vizitat zilele acestei Satu-Mare, capitala actuală a Maramureșului. Renegatul tuturor naționalităților i-așa facut o primire entuziasmată. — Din fericire dările de seamă ne arată, că Români, ca atâr, s'ațăținut departe de orice tămăcel degradatoare. — Onoare lor.

La minele de la Monceau-les-Mines a facut zilele acestei explozie o bombă de dinamită, care a pricinuit pagubă mari. Niciodată nu s'a pierdut din fericire viață. — Criminalul nu s'a putut descopti.

Din Rusia Sudică se anunță că s'a sbucnit în mal multe părți turburări de popor, indreptate mai mult în contra jidănilor.

Wassa-pasa, nouă guvernator al Libanului, a susțin la rezidenția sa, unde a fost primit cu mare pompă. În deosebi consulatul francez l'a primit cu mare destinație.

Comisia parlamentară englezescă însărcinată cu studierea proiectului construirii tunelului sub-marin între Franța și Anglia, a întinut o nouă sedință. În aceasta a vorbit profesorul Abel, un inginer renom. El a zis, că tunelul se va putea strica, în casă de pericol, cu puțină dinamită, și a pledat pentru construcția lui, care va asigura Angliei mari căștiguri comerciale.

CURERUL TEATRELOR

Trupa Germană a început să facă bune afaceri la Răscă. Cei ce pricep limba, vin cu plăcere, să asculte bucăți de muzică gentilă și să ridă de scenele mucalite, jucate cu măestrie de unei din actori.

A-seară s'a reprezentat cu succes Blaubart. Grădina plină, aplaște dese.

Di-seară vom vedea Der Lustige Krieg.

Grădina Orfeu. — Măine, Vineri, 3 Iunie, 9 ore seara, a două seara de magnețism datează profesorul Robert, cu concursul doamnelor Helene, fenomen nou de magnetism. Programa variată și atrăgătoare.

SERVICIUL TELEGRAFIC AL „ROMÂNIEI LIBERE”

14 Iunie — 9 ore dimineață

Algeria, 13 Iunie. — Si-Sliman, principalul cap al triburilor resculate din Sudul Oranului, a părăsit Sahară îndepărându-se spre Tanger pentru ca de acolo, să și facă supunerea către autoritățile franceze.

Această supunere a celor din urmă cap revoltagă va aduce pacificarea completă a Sud-Oranului.

plarea sa. Intrără în pavilion. Solid așezată pe temeli de piatră, această construcție de o aparență rustică era în interior un cap-d'operă de confortabil și de eleganță. Era mobilată cu totul după gustul chinezesc. Tapetele erau tapiterii de la Beauvais după Coypel, reprezentând o damă mare din Imperiul ceresc plimbătă în pavilionul ei de 12 conductori. Bărbatul ei, un mandarin, cu mustățile lungi și tătărișă, cu sabia însibindă pulpa, urmă cortegiul călare. În urmă, mergea o grupă de fete tinere având buchete de flori de lotus și evantaliuri de pene. Mobilierul era de lac împodobit cu aur. O lanteră de bronz superbă cu sticlele multicolore era acățată de tavani. Perdele de mătase încadrau fereastră și covoare groase făcute să dispară sgomotul pasilor. Acea cameră octogonală, a cărei fiecare fereastră da spre un punct de privire diferit, era un loc de retragere delicios.

(Va urma.)

GURSUL DIN VIENĂ

18 Iunie

Napoleonul. 9 52

Ducatul 5 67

Lose Otomane. 25 20

Ruba hârtie

